

seminarierne har saa fyldte Præparandklasser, at der er langt flere end til deres eget Seminarium. Jeg ser saaledes et Privatseminarium have et Antal af over 50 Præparander. Jeg undlader ikke at tilføje, at der er enkelte Statsseminarier, der har Præparandklasse. Det gælder de to sønderjydske Seminarier, som har statslig Præparandklasse, og hvor vel Sprogvanskeligheder ved Overgangen har været det afgørende. Af de andre offentlige Seminarier, som har Præparandklasse, er der kun eet, hvor denne Præparandklasse har nogen Betydning, de to andre er ganske smaa. Men ved et Seminarieforsønds møde, der netop nu skal afholdes i Ministeriet, tager Ministeriet denne Sag op til Drøftelse. Der er altsaa ved den Seminarieordning, vi har, ikke faa Brøst, og jeg har det Ansvar at skulle pege paa dem. Overfor dette gælder det ikke, at man siger, at de private er billigere end Statens, og derfor skal de opretholdes. Man kan ikke simpelt hen tage den samlede Sum paa Statsseminariernes Budget og dividere den med Elevantallet for at finde Udgiften til en Elev paa Statsseminarierne, saaledes som det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt har gjort; det staar paa Sp. 914. F. Eks. findes paa Tønder Statsseminariums Budget hele Udgiften til Tønder Bys danske Folkeskole, som er Seminariets Øvelsesskole, og paa Statsseminariernes Budget findes ogsaa Udgifterne til Pension, medens de Pensioner, som Staten giver til Privatseminariernes Lærere, ikke staar paa Privatseminariernes Konto, men findes paa Ministeriets Understøttelseskonto. Dertil kommer, at Statsseminarierne — man skulde tro med Villie — er lagt paa de mest afsides liggende Steder, hvor man for det første ikke kan udnytte Lærerkrafterne, og derfor har flere Steder paa vore Statsseminarier Lærerne kun en 5 Dages Arbejdsuge, medens de allerfleste Privatseminarier ligger i Byerne, dér, hvor Ungdommen helst vil søge hen, og hvor der er let Adgang til Timelærere. Saaledes er der alene her i København 4 Privatseminarier, medens der intet Statsseminarium findes. I vort Naboland Sverige har man klart forstaaet de Brøst, der er ved en privat Uddannelse af Lærerne til den offentlige Folkeskole, og dér er man allerede ved at afslutte Afviklingen af de private Seminarier.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle Bemærkninger om det, der er sagt om det kongelige Teater; det er de ærede Medlemmer Hr. Ove Rode, Hr. J. Oskar Andersen, Hr. Vanggaard og Hr. Carlsen-Skiødt, der

har udtalt sig. Det ærede Medlem Hr. Rode ønsker — det staar Sp. 251—252 —, at der skal findes en Ordning, ved hvilken Teatrets kulturelle Værdier kan bevares og øges, medens der samtidig kan finde en Nedgang i Udgifterne Sted. Jeg kan kun hertil sige, at der Dag for Dag udfoldes Bestræbelser for, at Udgifterne ved det kongelige Teater kan nedsættes, men at dette Arbejde nødvendigvis maa gøres paa langt Sigt; det skal jeg straks komme tilbage til. Jeg nævner som Udslag af Arbejdet for Besparelse det ændrede Regulativ fra i Fjor. Ved dette Regulativ fastsloges det, at Sommerferien varer til 1. August, ikke til 15. August. Der var her Tale om at røre ved et ældgammelt Privilegium, som Skuespillerne selvfølgelig satte stor Pris paa, og der maatte udfoldes en stor Fasthed til Kravets Gennemførelse; men Personalet saa, at der ingen Vej var udenom, og Regulativet er altsaa iværksat. Den forkortede Ferie kunde ikke udnyttes helt i Aar paa Grund af de store Reparationsarbejder paa Scenen, men den vil træde fuldt i Kraft næste Aar, og man vil da ved dette først kunne naa til, at Teatret straks møder med flere nyindstuderede Forestillinger, og at Sæsonens Begyndelse kan falde tidligere end nu, den 1. September. Man har ved Regulativforandringen i Aar opnaaet 5 ekstra Prøvedage og 4 Skuespilafteener. Den anden Nybestemmelse er Teatrets Ret til Doubling af Roller, hvad ogsaa er en Ændring af gamle bestaaende Forhold. En saadan Doubling af Roller vil fri Teatret for eventuelle Overraskelser ved Programlægning og vil give Kunstnerstaben flere Udviklingsmuligheder. Jeg nævner ogsaa en ny Overenskomst med Scenefunktionærerne. Den Arbejdsordning, der forefandtes, var baade kostbar og stærkt hemmende for Prøverne. Det er lykkedes den administrerende Direktør at naa til en ny Overenskomst med Scenefunktionærerne, som baade betyder en Besparelse for Teatret for ekstra Mandskab og stiller det nødvendige Scenefunktionærpersonale til Raadighed i Prøvetiden, saaledes at det aldrig er nødvendigt af Hensyn til Scenefunktionærerne at afbryde Prøverne. Jeg kan kun være glad over, at Scenefunktionærerne ved Forhandlingerne herom viste deres Samfølelse med det Teater, de tjener. Jeg nævner ogsaa Indretningen af en Drejescene, som Scenemesteren har udkastet Plan til; og som er blevet lavet for en meget ringe Udgift og utvivlsomt vil spare Penge. Men i øvrigt maa jeg, hvad Udgifterne angaar, henvise til, at de i det store og hele er fastlagt under det forrige Ministerium paa